Lietas Nr. C36073613
Lietas arhīva Nr. C-0178-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2014.gada 8.janvārī

Talsu rajona tiesa

tiesnese V.Pavlovska

ar tiesas sēdes sekretāri I.Grunsbergu,

piedaloties /pers. C/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „SEB banka" prasībā pret /pers. D/ un /pers. C/ par parāda piedziņu un

Aprakstošā daļa

k o n s t a t ē j a:

Akciju sabiedrība „SEB banka" iesniedza prasību pret /pers. D/ un /pers. C/ par parāda piedziņu Ls 7365,07: aizdevuma pamatsumma Ls 7293,05, aizdevuma procenti Ls 43,38, līgumsods Ls 28,64. Lūdz piedzīt tiesāšanās izdevumus Ls 446,18. Prasība pamatota uz Civillikuma 1425., 1587., 1652.panta trešo daļu, 1696., 1702.panta otro daļu, 1716., 1756.pantu.

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 29.oktobrī AS „SEB banka" un /pers. D/ noslēdza Kredīta līgumu Nr.TA07191(ar grozījumiem 12.06.2009., 18.09.2009., 30.03.2012.).Atbildētājam tika izsniegts aizdevums EUR 12 385. Atbilstoši līgumam aizņēmējs apņēmās maksāt aizdevuma lietojuma procentus un līgumsodu par noteikto maksājumu kavējumu. 2009.gada 10.jūnijā noslēgts Galvojuma līgums Nr.TA07191/G-1, un /pers. C/ uzņēmās saistības kā pats parādnieks, kas izriet no Kredīta līguma. Aizdevuma atmaksas beigu termiņu ir 2013.gada 28.maijs. Atbildētāji savas saistības nav izpildījuši.

Prasītāja pārstāvis lūdz lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur pilnā apjomā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējis, tiesas sēdi atlikt nav lūdzis. Atbildētājam par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas dokumentus uz deklarētās dzīvesvietas adresi. Tiesas dokumenti, kas nosūtīti /pers. D/ ir saņemti atpakaļ ar norādi, ka adresāts nav sastopams. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, tas, ka dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Līdz ar to atzīstams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu var izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Atbildētāja prasību atzina, paskaidroja, ka viņai nav materiālas iespējas aizdevumu atmaksāt. Viņa jau divus gadus ar /pers. D/ ir šķīrusies, kopā nedzīvo, viņai par dzīvokli nekas nav zināms.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka AS „SEB banka" prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apjomā.

2007.gada 29.oktobrī AS „SEB Latvijas Unibanka" un /pers. D/ noslēdza KredītalīgumuNr.TA07191. Saskaņā ar Kredīta līguma 1.2.punktu, atbildētājam tika izsniegts aizdevums EUR 11 500, dzīvokļa /adrese/, iegādei.

Konta apskats pierāda, ka 2007.gada 6.novembrī /pers. D/ kontā ir ieskaitīts aizdevums EUR 11 500(lietas 22.lapa).

Saskaņā ar 2008.gada 10.marta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmumu Nr.6-12/13268/1 firma mainīta no AS „SEB Latvijas Unibanka" uz AS „SEB banka"(lēmums lietas 45.lapa).

Kredīta līguma 5.4.punktā noteikts, ka aizdevuma atmaksas termiņš ir 2017.gada 27.oktobris. Atbilstoši līguma 5.1., 5.2., 5.3.punktam, aizdevums jāatmaksā sākot no 2007.gada 17.decembra, katra mēneša 15 datumā EUR 97,94 apmērā, +/-SEB Unibankas aprēķinātais maksājums sakarā ar Procentu likmes maiņu.

2009.gada 12.jūnijā noslēgta Vienošanās Nr.1 par grozījumiem Kredīta līgumā Nr.TA07191. Puses vienojās, ka vienošanās noslēgšanas dienā izsniegtā aizdevuma neatmaksātā pamatsumma ir EUR 10756,34, aprēķinātie un uzkrātie soda procenti EUR 0,54. Vienošanās dokumentā līguma 4.2, 4.3., 5.1., 5.3.punkti izteikti jaunā redakcijā, nosakot līguma pārskatīšanas un dokumentu noformēšanas maksu 0,5% no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, refinansēšanas dokumentu sagatavošanas maksu 1% no aizdevuma pamatsummas, aizdevuma maksājumu EUR 99,39 +/- SEB Bankas aprēķinātais maksājuma sakarā ar procentu likmes maiņu, nosakot aizdevuma maksājums termiņu.

2009.gada 18.septembrī noslēgta Vienošanās Nr.2 par grozījumiem Kredīta līgumā Nr.TA07191. Puses vienojās, ka vienošanās noslēgšanas dienā izsniegtā aizdevuma neatmaksātā pamatsumma ir EUR 10709,44, tika noteikts aizdevuma vienādais maksājums EUR 101,51 +/- SEB Banka aprēķinātais maksājums sakarā ar procentu likmes maiņu, aizdevuma maksājuma termiņš.

2012.gada 30.martā noslēgta Vienošanās Nr.4 par grozījumiem Kredīta līgumā Nr.TA07191. Puses vienojās, ka aizdevuma neatmaksātā pamatsumma ir EUR 10570,99, kavētais pamatsummas maksājums ir EUR 45,94, uzkrātie soda procenti EUR 2,57. Vienošanās aktā puses vienojās, ka aizdevums atmaksājams vienādos maksājumos EUR 114,71 +/- SEB Bankas aprēķinātais maksājums sakarā ar procentu likmes maiņu, maksājuma datums ir 15., noteikts aizdevuma maksājuma termiņš un aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņš 2017.gada 15.oktobris.

Saskaņā Kredīta līguma 7.1.punktu, saistība, kas izriet no 2007.gada 29.oktobrī noslēgtā Kredīta līguma Nr.TA07191, ir nodrošināta ar 2007.gada 19.oktobrī noslēgto Ķīlas līgumu Nr.TA07191/H-1, ar kuru ieķīlāts nekustamais īpašums /adrese/.

Kredīta līguma 15.1. punkts noteic, ka aizņēmēja pienākums ir atmaksāt aizdevumu aizdevuma atmaksāšanas noteikumos noteiktajā kārtībā un termiņos. Saskaņā ar līguma 15.2.punktu, aizdevuma atmaksāšana aizdevuma maksājumos nozīmē, ka aizdevuma pamatsummas un aprēķināto aizdevuma procentu atmaksāšana ir sadalīta pēc iespējas vienādos aizdevuma maksājumos, ar noteikumu, ka līdz aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņam ir atmaksāta visa aizdevuma pamatsumma un aprēķinātie aizdevuma procenti.

Saskaņā ar prasības summas aprēķiniem, sākot no 2012.gada 16.janvāra kavēts aizdevuma pamatsummas maksājums, no 2012.gada 16.jūlija pamatsumma vairs netiek maksāta.Sākot no 2012.gada 16.janvāra tiek kavēti procentu maksājumi.

Kredīta līguma 20.3.punktā puses vienojās, ka bankai ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, pārceļot aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu, ja banka ir konstatējusi, ka ir iestājies kaut viens no līguma 20.5.punktā minētajiem nosacījumiem.

Līguma 20.5.punktā ir ietverti nosacījumi, kuru iestāšanās dod tiesības AS „SEB banka" vienpusēji atkāpties no līguma un 20.5.1. punkts paredz šādu gadījumu, ja aizņēmējs ilgāk par 30 kalendārām dienām nokavējis kādu ar līgumu noteikto Aizdevuma maksājumu termiņu.

Saskaņā ar Līguma 20.4.punktu, par vienpusēju atkāpšanos no līguma AS „SEB banka" rakstiski paziņo aizņēmējam un šajā gadījumā datums Aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņam ir noteikts AS „SEB bankas" paziņojumā. Paziņojumā noteiktajā Aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņā aizņēmēja pienākums ir atmaksāt visu aizdevumu pilnībā.

2013.gada 22.aprīlī atbildētājiem nosūtīts paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no līguma un atmaksas termiņa pārcelšanu. Noteikts aizdevuma atmaksas beigu termiņš 2013.gada 28.maijs (paziņojums lietas 43.lapa). Saskaņā ar līguma 21.5.punktu, paziņojums nosūtīts uz līgumā norādīto adresi.

Atbilstoši Civillikuma 1589.pantam, vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbildētājs pieļāva līguma 20.5.1.punkta pārkāpumu, viņš brīdināts par līguma vienpusēju izbeigšanu, tāpēc atzīstams, ka bankai bija pielīgtās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt līguma izpildi.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Līdz ar to, no atbildētāja ir pamats piedzīt nesamaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 10 377,07(Ls 7293,05).

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, atbildētāja pienākums ir pierādīt, ka samaksa ir izdarīta.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Līguma 3.punktā noteikta mainīgā procentu likme-bāzes likme mainīga EUR SEB UNIBANKAS RESURSU CENA 60M, kas līguma slēgšanas dienā ir 4,60% un pievienotā likme 1,40 % gadā.

Līguma darbības laikā, no 2013.gada 15.aprīļa līdz 2013.gada 28.maijam aizdevuma lietojuma procenti ir aprēķināti EUR 61,73 (Ls 43,38), un tos ir pamats piedzīt no atbildētāja, jo atbildētāja lietošanā bija svešs kapitāls un nolīgtie procenti nav samaksāti.

Kredīta līguma 6.1.punktā puses vienojās, ka par maksājumu termiņa kavējumu jāmaksā līgumsods 36% gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Par nokavējuma periodu no 2012.gada 17.septembra līdz 2013.gada 28.maijam prasītājs aprēķināja līgumsodu EUR 40,75 (Ls 28,64).

Tiesa atzīst, ka minētā pušu vienošanās atbilst Civillikuma 1716.panta noteikumiem. Un, tā kā no pušu vienošanās izriet, ka līgumsods noteikts par saistības neizpildīšanu īstā laikā, tad atbilstoši Civillikuma 1720.pantam, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu.

Tiesa atzīst, ka līgumsodu ir pamats piedzīt EUR 40,75 līdz līguma izbeigšanai 2013.gada 28.maijam.

Tiesa atzīst, ka šādā apmērā nosakot līgumsodu ir ievērots labticīguma princips un proporcionalitātes princips. Tiek ņemts vērā, ka sabiedrības interesēs ir savlaicīgi saņemt aizdevuma atmaksu(ko papildus garantē arī hipotēka) un saņemt peļņu procentu veidā, bet līgumsoda galvenā funkcija ir zaudējumu atlīdzināšana. Jāņem vērā, ka arī likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda apmēru un atbilstību labticīguma principam un 2014.gada 1.janvāra redakcijā Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka līgumsods var tikt noteikts ne vairāk kā par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Minētajā gadījumā noteiktais līgumsods nepārsniedz 10% apmēru.

Saistība, kas izriet no 2007.gada 29.oktobrī noslēgtā Kredīta līguma Nr.TA07191 ir nodrošināta ar /pers.C/(mainīts uzvārds uz /uzvārds/) galvojumu.

2009.gada 10.jūnijā akciju sabiedrība „SEB Banka" un/pers.C/noslēdza Galvojuma līgumu Nr.TA07191/G-1. Galviniece galvoja par parādnieka saistībām, kas izriet no 2007.gada 29.oktobrī noslēgtā Kredīta līguma Nr.TA07191,ar 2009.gada 10.jūnija grozījumiem. Galvojuma līguma 2.1.punktā galvinieks bez nosacījumiem un neatsaucami uzņemas nedalīti kā pats parādnieks atbildēt kreditoram par parādnieka parādu, kāds varētu rasties no pamatlīguma, un apņemas izpildīt šādas saistības:

2.1.1.bez nosacījuma veikt pieprasītās summas vai aizdevuma pamatsummas, procentu, līgumsoda, komisijas maksas, tiesas izdevumu un citu blakus maksājumu, kas izriet no pamatlīguma, samaksu;

2.1.2. ja parādnieks nepilda savas saistības pamatlīgumā noteiktajos termiņos, samaksāt visu parāda summu piecu darba dienu laikā pēc kreditora rakstiska paziņojuma saņemšanas (..).

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu, galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu, galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1702.pantam, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli.

Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Šajā gadījumā, galvinieks ir uzņēmies saistību kā pats parādnieks(2.1.5.punkts), tāpēc atbild par parādu, tiklīdz ir pārkāpta parādnieka saistība.

Galvojums attiecībā pret galveno saistību ir subsidiāra saistība, ņemot vērā galvojuma akcesoro dabu (tas nevar pastāvēt bez galvenā parāda). Prasītājs prasību cēlis pret galveno parādnieku un galvinieku, tādējādi, piedziņa vēršama pret galveno parādnieku atbildētāju /pers. D/, bet gadījumā, ja no viņa piedziņa nav iespējama, vai iespējama daļēji, piedziņa vēršama pret galvinieku /pers. C/.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasību iesniedzot, prasītājs samaksāja valsts nodevu Ls 440,68(365 lati plus 3,2 procenti no prasības summas Ls 7365,07, kas pārsniedz 5000 latus), un ar tiesas pavēstu piegādāšanu saistītos izdevumus Ls 5,50.

Saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmo daļu, latu konvertācija uz euro izmanto Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz euro, un tas ir, 1 euro ir 0,702804 lati.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no paša kapitāla (Civillikuma 1765.pantā noteiktie likumiskie procenti).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu, tiesa

Motīvu daļa

n o s p r i e d a:

Apmierināt akciju sabiedrības „SEB banka" prasību pilnā apjomā.

Piedzīt no /pers. D/ par labu akciju sabiedrībai „SEB banka" aizdevuma parādu EUR 10377,07, aizdevuma lietojuma procentus EUR 61,73, līgumsodu EUR 40,75, valsts nodevu EUR 627,03, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83, kopā EUR 11114,41 (vienpadsmit tūkstoši viens simts četrpadsmit *euro* un 41 cents).

Ja piedziņa no /pers. D/ nav iespējama pilnīgi vai daļēji, piedziņu vērst pret galvotāju /pers. C/, /personas kods/.

Atzīt akciju sabiedrības „SEB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6% (sešus

procentus) no simta gadā no paša kapitāla.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska